

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a black triangle pointing up at the top center, a grey triangle pointing down at the top right, a grey triangle pointing up at the bottom left, and a grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

ASMENU, HOSPITALIZUOTŲ PO PATIRTOS GALVOS TRAUMOS, LETALIOS IŠEITYS BEI ŠĄSAJA SU KOMPLIKACIJOMIS IR HOSPITALIZACIJOS TRUKME

Darbo autorės. Eglė SKUKAUSKAITĖ (V kursas), Greta ASADAUSKAITĖ (V kursas).

Darbo vadovas. Asist. dr. Sigitas LAIMA, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Patologijos, teismo medicinos katedra.

Darbo tikslas. Išanalizuoti hospitalizuotų dėl patirtos galvos traumos ir mirusių asmenų demografinius duomenis, patirtos traumos aplinkybes, pobūdį, taikytą gydymą bei komplikacijas.

Darbo metodika. Retrospektyvinė Valstybinės teismo medicinos tarnybos duomenų apie asmenis, hospitalizuotus ir mirusius po patirtos galvos traumos, analizė. Šie asmenys buvo gydyti stacionare 2013–2021 metais. Iš viso atrinktų atvejų – 71. Duomenų apdorojimui naudotos *Microsoft Excel* ir *R Commander* programos.

Rezultatai. 63,4% tirtų asmenų buvo vyrai (n=45), 36,6% – moterys (n=26). Tiriamųjų amžiaus mediana 58,0 metai (mažiausias amžius – 18 metų, didžiausias amžius – 90 metų). Statistiškai reikšmingas ($p<0,05$) amžiaus vidurkių skirtumas stebimas nagrinėjant traumos komplikacijas: asmenų, kuriems nustatyti galvos smegenų strigimo požymiai, amžiaus vidurkis 52,9 metų, o asmenų, kuriems strigimo požymiai nenustatyti – 63,8 metų. Pirminio būklės vertinimo gydymo įstaigoje metu vidutinis sąmonės lygis pagal Glasgow komos skalę buvo 7 balai. Stebima vidutinio stiprumo, statistiškai reikšminga ($p<0,05$) koreliacija tarp sąmonės lygio ir hospitalizacijos trukmės leidžia daryti prielaidą, kad ilgiau išgyveno asmenys, kuriems pirminio ištyrimo metu nustatytas aukštesnis sąmonės lygis. Po patirtos galvos traumos nukentėję asmenys išgyveno vidutiniškai 11,5 valandos. Nors statistiškai nereikšmingai ($p>0,05$), tačiau ilgiau išgyveno moterys (16,0 val.) nei vyrai (8,8 val.) bei asmenys, patyrę izoliuotą galvos traumą, (13,4 val.). Nukentėję asmenys, kuriems nenustatytas epidurinis kraujavimas išgyveno – 12,8 val., intraventrikulinis kraujavimas – 22,1 val., kurie nepatyrė smegenų kontuzijos – 12,3 val. ir kaukolės lūžių – 12,7 val. Dažniausiai stebimos komplikacijos: galvos smegenų strigimas (52,1%) ir plaučių uždegimas (25,4%). Visų tiriamųjų smegenų svorio mediana – 1345,6 gramai (mažiausias svoris – 994 gramai, didžiausias svoris – 1750 gramų). Lyginant vyrus ir moteris, statistiškai reikšmingai ($p<0,05$) skyrėsi smegenų svorio vidurkiai, atitinkamai 1415,5 gramų ir 1224,5 gramų. Statistiškai reikšmingai ($p<0,05$) didesnė smegenų masė stebima tiriamiesiems, kurie patyrė kaukolės kaulų lūžius – 1378 g, kuriems buvo atlikta galvos smegenų operacija – 1386 g bei buvo nustatyti smegenų strigimo požymiai – 1376 g. Galvos smegenų operacija buvo atlikta 52,1% (n=37) tiriamųjų. 62,0% asmenų, patyrusių galvos sužalojimą, nu-

statyti kaukolės kaulų lūžiai (n=44). 33,9% nukentėjusiųjų stebėti smilkinkaulių (n=17), 19,7% – momenkaulių (n=14) bei 12,7% – pakauškaulio lūžiai (n=9). Galvos smegenų kontuzija nustatyta 73,2% asmenų (n=52), intraventrikulinis kraujavimas – 73,2% (n=52), subdurinis kraujavimas – 71,8% (n=51), subarachnoidinis kraujavimas – 67,6% (n=48), epidurinis kraujavimas 23,9% (n=17). 45,1% asmenų traumas metu patyrė gretutinius skeleto kaulų lūžius (n=32). Daugiausiai gretutinių sužalojimų patirta autoįvykių (n=17) ir kritimų iš aukštumos metu (n=6). Nagrinėjant įvykio aplinkybes nustatyta, kad daugiausiai galvos traumų buvo patirta autoįvykių (n=20), griuvimų (n=18) ir kritimų iš aukštumos metu (n=16). Statistiškai nereikšmingas, tačiau stebimas jaunesnis autoįvykių metu nukentėjusių asmenų amžius, lyginant su griuvusių ir kritusių asmenų amžiumi. Izoliuotą galvos traumą patyrusių asmenų kraujyje nustatytas statistiškai reikšmingai ($p < 0,05$) didesnis etilo alkoholio kiekis – 2,12‰ nei asmenų, kartu patyrusių gretutinius skeleto lūžius – 0,84‰.

Išvados. Daugiausiai galvos traumą patyrusių asmenų buvo vyrai, vidutinis nukentėjusiųjų amžius – 58 metai, dažniausios aplinkybės – autoįvykiai, griuvimai. Dažniausiai nustatyti pažeidimai – smegenų kontūzija ir intraventrikulinis kraujavimas, komplikacijos – galvos smegenų strigimas, plaučių uždegimas. Daugiau negu pusei nukentėjusiųjų buvo nustatyti kaukolės kaulų lūžiai, atliktos galvos smegenų operacijos. Ilgesnis išgyvenamumas stebėtas pacientams su aukštesniu sąmonės lygiu. Didesnė smegenų masė nustatyta vyrams bei asmenims, kuriems lūžo kaukolės kaulai, buvo atlikta operacija, stebėti smegenų strigimo požymiai. Smegenų strigimo požymiai buvo dažnesni jaunesniems asmenims.

Raktažodžiai. Galvos trauma; hospitalizacija; komplikacijos.